

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Halottak napjára.

Amikor kezdődik az ősz második fele, a falomb fakultan lóg a nedves ágakon és csak imitt-amott csillog fel aranypir-pompában, mint az elhamvadó fáklya, amikor, mint apró gyöngyöcskék, dér száll a fűre és a nap bágyadt fényvel fénylik a halványkék égboltozaton: akkor ünnepli az egyház minden szentek napját.

Emléknappja ez a halottaknak, az élők fohászzkodása a halál utáni nyugalomért. Seregestül zarándokolnak az emberek ahhoz a helyhez, hol a halottak pihennek. Égő viaszgyertyákat áldoznak nekik és koszorukat tesznek sirjaikra. Minden temető a gyász és az emlékezés színhelye. De a nagy, az általános gyászban nem nyilvánul az irtózat, mert ez a gyász reményt nyújt. Nem mint csontváz lebeg fölötté a halál, hanem mint jóságos angyal, átszellemült arcán a teljesülés komoly vonásai és hervadhatlan virágok hófehér kezében.

Bármilyen vallásfelekezethez legyen is híve az ember, reméli, hogy halála után a másvilágon új életre fog kelni. Az erről való eszmék és képzeletek a népek műveltségéhez és hagyományaihoz alkalmazkodnak. Még a hitetlenség sem tart a végpusztulástól, hanem az anyag örökkévalóságáról és annak feláldozásáról beszél. Így alakul az élet és a halál, a lélek és a test örökké tartó, szüntelen körforgásává, a semmis lényegnélküliségtől az anyagi fejlődésig. Ebben a körforgásban vagyunk minden örömmünkkel és szenvedésünkkel, minden erényünkkel és bűnünkkel. És a földkerekség összes vallásai az örök békéről és az örök kioldásról beszélnek. Amit erről prédikálnak, azt tán egy közös rendszernek nevezhetjük, melynek számtalan változata van.

A kereszténység, mely a megváltásból és a kegyességből indul ki, finomította ezt a tanítást és oly nagy arányban szentesítette, hogy fénye mellett minden más árnyékként elhomályosul. A kereszt diadala és a Meg-

váltó glóriája elhatolt a földkerekség minden részébe. „Pokol, hol a tövised, halál, hol a győzelmed?” Leigázta őket a Megváltó, aki elvállalta a világ bűneit. Kell-e tehát még félnünk a haláltól? Még az is, ki a betűn csüng és a gyeheña kinjait az írás szavai szerint képzeli, nyugodtan feküdhet le halandó testének örök álmára, mert a halál, mely elé valamennyien haladunk, hatalmas közvetítő nemcsak a között, akit átölel és a között, aki túléli, hanem a meghalt és ama megfoghatatlan, kifürkészhetetlen lény között is, kit Istennek nevezünk.

Mikei tekint Ő erényeknek és miket bűnöknek? Az emberek osztályozzák ezeket, törvények és erkölcsiség sorra megnevezik, de magasabb bíró más értéket kölcsönöz nekik, összekeveri a sorsokat, úgy hogy halandó szemünkkel már nem vagyunk képesek felismerni, mi a válogatott és mi a kiselejtezett.

Azért régi bölcsesség szerint csak jót mondjunk a halottakról. Senkise tudhatja, hogy erénye Isten előtt nem olyan-e, mint az ősáradt fű és bűne nem csillámlik-e, mint a drágakő a Megváltó töviskoronájában. Morál és erkölcsiség tág fogalmak, melyek évszázadonként változnak s sokszor fordul elő, hogy később erénynek tartják azt, ami előbb bűn volt. Csak a kiegyenlítés marad mindig egyforma és ezt a kiegyenlítést Istennek és örökkévalóságnak nevezik! Engesztelőleg lebegnek a megváltás krisztusi arculatával a mindenség napjai, csillagai fölött; védő köpenyegükbe burkolják temetőinket is és előkészítik mindenszentek ünnepét.

Rohanjunk bár elbizakodottan az életen át, ragadjuk bár magunkhoz az élet örömeit, vagy baktassunk a gondok és végtelen szenvedések tövisei ösvényein, mégis a sokalaku élet ezerfelé kigyózó útjain jussunkhoz jutunk és ez a juss a halál; mindenszentek napja, jussunk ünnepélye.

Rákóczi-ünnep az iskolákban.

A II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek és bujdosó társainak haló poraikban hazatérését az iskolák is kegyeletesen megünnepelték. Hétfőn, október 29-én, reggel 9 órakor gyásztisztiszelet volt a róm. kath. plébániatemplomban, melyen megjelent az áll. főgimnázium s a felső kereskedelmi iskola ifjúsága, intézeti zászlójukkal, a tanári testület vezetése mellett. A gyászszerartást Fejér Gyula apátplébános végezte. A kaszinó egyesületi dalárda rekviemet s betétül egy Rákóczi-féle éneket énekelt.

Az iskolai ünnepet a főgimnázium, főigazgatói rendeletre, már szombaton, 27-én tartotta, a következő műsorról: 1. Rákóczi kesergője; énekkar. 2. Kurucdal; zenekar. 3. Dr. Závodszy Levente tanár ünnepi beszéde (Megjelent lapunk ünnepi számában) 4. Bujdosók éneke; énekkar. 5. Rákóczi temetése, költemény Vargha Gyulától; szavalta Schumacher Sándor VII. o. t. 6. Kurucnóták; zenekar.

A felső kereskedelmi iskola, a miniszteri rendelet értelmében, hétfőn a gyászmise előtt tartotta iskolai ünnepét, melynek műsora a következő: 1. Rákóczi-induló; zenekar. 2. Rákóczi a határon, Endrődi Sándor költeménye; szavalta Fischer N. középso. o. t. 3. Trencsény Károly, tanár, ünnepi beszéde, melyet itt közlünk:

Kétszáz évvel ezelőtt . . . a Beszkidek ormán, a lengyel határon visszánézett nagy Rákóczi a magyar hazába. Elszorult a szive. Könyei peregték. Hosszan főlshajtott:

„Meggzakad a szívem Érted rab-országom . . .
Vizeid folyását, Erdeid nyílását,
Mezeid kalászatát, Lovam lába nyomát
Te áldott földeden Én sohasem látom . . .“

. . . Elő szemével nem is látta soha
Búsan bűgött a tárogató. Keseregtek a bujdosó kurucok:

Zöld erdő harmatát, Piros csizmám nyomát
Hóval lepi be a tél, hóval lepi be a tél . . .

1711. februárius 21-én nyílt meg a bujdosók előtt az önkéntes számkivetetés útja. S az a fagyos hólepel, mely lábuk nyomát ellepte, emlékeztetük is soká-soká eltakarta.

*

Kétszáz évvel később . . . a nemzet kegyeletének többször megújuló s melegében megerősödő lángja végre minden szivről leolvastatta „a közöny havát és guny jegét;“ s 1906. október 27-én ime visszatértek a számkivetettek — haló poraikban — az imádott haza kebelére . . .

A Vaskapu diadalkapuként tárult ki előttük. Trajánus és Széchenyi útja lön diadalutjuk az ország határán

Fejedelmi kísérettel jött Rákóczi Ferenc. Mesés hadakutja lön hazatérése. Nemzetének

hódolata idegen népek tiszteletével ölelkezve borult le előtte a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el a haza szívébe, hol esodás pompával, szent hálaadással Rákóczi nevének nagy ünnepet szentelének.

S odakünn a pesti temetőben, „a XIX. század Rákóczija“: Kossuth Lajos, főlérez sírjából, s ezután még édesebb, még esőndesebb lesz a pihenése...

És a hadak utja vonult föl északra a Kárpátok bérci közé, Kassára és Késmárk városába. S ezután, ha „suhog a szél Késmárk felett“: nem zokogja többé: „édes hazám, Isten veled!“

Rákóczi...

„Mikor e nevet halljátok, Mintha oltár mellett, templomban volnátok, Emeljétek meg a kalapjaitokat!“

Dicsőséges tetteire, gyászbaborult életére megtanít a történelem. Szobrász vésője, festő ecsetje szemünk elé állítja legendás alakjának földi képmását. Esményi jellemét vessük szívünkbe követendő, bár megközelíthetetlen, példaképül.

Igazi nagy ur, a szó legnemesebb értelmében.

Ellenségei irták róla: „Egész valójában semmi sem közepszerű. Szavai, magatartása, járása csupa méltóság, úgy hogy minden fejedelemre emlékeztet benne, de kevélység nélkül. Mert amily nemes, ép oly emberséges, ámbár tekintélyét mindig megőrzi.“

Megtettesülése a magyar szabadság eszméjének.

Maga mondja vallomásaiban: „Az Úr engem eszközül használta, hogy fölébresszem a magyarok kebelében a szabadságnak szerelmét, mely a rossznak megszokásából már-már hűlni kezd vala... Őseim nevével fogva egyedül az én személyem egyesíthette a hazafias törekvéseket.“

S a nemzet bízható benne, mint az örök igazságban. Szent fogadalma volt: „Később vagyok véremet ontani, mint a törvényeket megszegni.“

Igazi fejedelem, ki nemzete boldogságért mindenét föláldozta.

Az önzetlenségnek, az önfeláldozásnak oly eszményi hőse, hogy a mai sivar, önző korban szinte fölfoghatatlan

„Távol volt tőlem mind a dicsőség, mind a magasabb méltóság vágya, avegy a korona elnyerésének kívánása.“ A lengyel koronát kétszer utasította vissza; el nem vakult szemében „a lengyel korona mögött állt a hazaszeretet“. A gazdagságot megvetettem, ... életemet a közjónak mögéje helyeztem... szolgáltni vágyván a nemzetnek.“

És föláldozta hatalmas méltóságát, esaládi boldogságát, mesés: 1500 millió értékű vagyonát, mikor aláhanyatlott a nemzeti ügy, melynek szolgálatában állott.

Mindent, amit elvesztett, visszanyerhetett volna a szatmári béke szerint, ha térde-fejet hajtva meghódol. Ám ő a százados küzdelmek keserves esalódásaiból leszűrődött igazságot vallotta: Ne higgy magyar a németnek!

Nem tagadta meg jellemét, nem mondott le nemzete törekvéseiről. Inkább választotta a bujdosás, az üldöztetés, az önkéntes, majd törvényesen megbélyegző számkivetés, a hontalanság sirig tartó kálváriáját. Bizott az örök igazságban, melyet megkínózhatnak, keresztre feszíthetnek, eltemethetnek, sírjára súlyos követ hengeríthetnek; de mikor eljön az idők teljessége — ha századok múltán is — föltámad halottaiból, sírjából kitör és eget kér.

„Minden szabadsághős a legnagyobb ajándék, amit az ég csak adhat a földnek, — mondja egyik jelesünk. — Ők a lobogó fátylak a földi sötétségben, kik életük árán terjesztik a világosságot. Ők a lépcsők az emberi haladás útjában. Megtapossák, besározzák őket, de a világ mégis csak rajtuk emelkedik.“ A babér meg a töviskoszoru egy tőből hajt számukra.

Ilyen szabadsághősünk volt minékünk Rákóczy Ferenc.

S e hajthatatlan jellemű szabadsághősré, a világtörténelemben páratlanul álló önzetlen fejedelemre alkotta meg a hunyászokodó, önző szolgaság az 1715. évi XLIX. törvényeiket, mely szerint: Rákóczy, Beresényi és társaik, „mint törvényes királyoknak és a hazának nyilvános ellenségei, hazaárulók és az igazi szabadság felforgatói, jelen törvény erejénél fogva törvényesen száműzetnek s hogy meglakoljanak, üldözendők és elfogandók. Összes ingó és ingatlan javaikra a kir. kincstár tegyen kezét. A velük való levelezés és közlekedés az összes és egyes országlakóknak felségsértés terhe alatt tilalmaztatik.“

Minden jobb érzésünk föllázad e valószínű istenkáromlásra. Ám maga Rákóczy nemes önérettel megadta rá a méltó feleletet, mondván: „Nem azok érdemlik meg a gyűlöletes nevet és mindazon moeskot, melyet a rágalom szór a szabadság védőire, kik jogukat védelmezik, — hanem akik mind a törvényt, mind esküjüket megtörték.“

Csaknem két századnak kellett elmulnia, míg nem „őfelsége attól az érzéstől áthatva, hogy az elődeire hosszú századokon át súlyosan nehezedett ellentétek és félreértések ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékei“, — a II Rákóczy Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról szóló törvényben a Rákóczyt és társait megbélyegző szakaszokat is kitörölte törvénykönyvünk lapjaiból.

Igy végre:

Mit rákentek a századok,
Lemostuk a gyalázatot.

*

Számkivetéséből visszatért Rákóczy hű kíséretével Nemzetének hódolata borult le előttük a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el őket végső pihenőre. És esodás pompával, szent hálaadással Rákóczy nevének nagy ünnepet szentelének.

Most már elmondhatjuk a költővel:

„Szentebb e föld, honunk áldott alapja,
Mióta, nagy szív, benne nyugoszol;
Szentebb a multak ezredévi lapja,
Mióta, nagy név, hozzá tartozol.“

— Örök fényben ragyogjon a magyarság egén Rákóczy csillaga!

*

4. Mikes, költemény Lévy Józseftől; szavalt Csejthey István középső o. t. 5. Kuruc dal; énekkar. 6. Rákóczi utja, Szaboleska Mihály költeménye; szavalt Lusztig Dezső középső o. t. 7. Rákóczi-induló; zenekar — A zenekart Csavojác János zenetanár, az ének-kart meg dr. Ferencsik Lajos énektanár vezette.

A felső kereskedelmi iskola tanári kara az emlékünnap alkalmából elhatározta, hogy Rákóczi nevére ösztöndíjalapot létesít, melynek kamatait évenként oly tanulóknak adja jutalmul, kik a Rákóczi korra vonatkozó legjobb dolgozatot írják, vagy kik a magyarok történelméből kiváló készütséget tanúsítanak. Az intézet ifjusága pedig elhatározta, hogy Rákóczi Ferenc arcképét megfesteti az intézet

számára. Mindkettő méltó, maradandó emléke lesz a lefolyt kegyeletes ünnepeknek.

Az elemi iskolák szintén hétfőn ünnepeltek. A tanítók osztályonként beszéltek apró növendékeiknek II. Rákóczi Ferencről s az országos ünnep jelentőségéről.

Az iskolákban hétfőn, miniszteri rendeletre, az előadások egész nap szüneteltek.

H i r e k.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Komlós Armin kiskunfélegyházi II. osztályú adóhivatali ellenőrt a szabadkai adóhivatalhoz I. osztályú ellenőrré nevezte ki.

Kinevezés. Abrahám Ilona adai szállási tanítónővé kineveztetett.

Előléptetés. A pénzügyminiszter Oláh Demeter és Bayer Vilmos szabadkai és Bikár Milán zombori kir. adótitusztakat jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett kir. adóhivatali segédekévé nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a zombori kir. törvényszék területére vizsgáló bírót Hetteszheimert Henrik kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Makra László óbecsei kir. járásbírói irnokot a panaszovai kir. törvényszékhez helyezte át.

Áthelyezés. Dr. Kirics Milivoj hódmezővásárhelyi járásbírói albiró az óbecsei járásbíróshoz helyeztetett át.

Zombor díszpolgárai. Mint már közöltük, az eredeti megállapodás szerint a zomboriak küldöttsége szombaton akarta a díszpolgári oklevelet átadni a város újonnan megválasztott díszpolgárainak, Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár minisztereknek. Minthogy azonban a miniszterek Orsovára utaztak, hogy jelen legyenek annál a történelmi fontosságú eseménynél, mikor II. Rákóczy Ferenc és társainak szent hamvai a haza földjére érnek, a küldöttség tisztelgése elmaradt és a díszpolgári oklevelek átadását későbbi időpontra halasztották.

Hymen hírek. Sándor Pál honvédőrmester eljegyezte Czeglédi Mariska kisaszonny Zomborból.

Kamocsay Mihály Székelyudvarhelyről eljegyezte Gébell Elvirát, Gébell Ernő óbecsei földbirtokos leányát.

Pilliser Simon ujvidéki nyomdász eljegyezte Halbrohr Ilonka kisaszonny, Halbrohr Ignác tiszakálmántalvai kereskedő leányát.

Schumacher Antal földbirtokos jövő hó 1-én vezeti oltárhoz Haip Katia kisaszonny Cservenkán.

Morvai Ferenc e hó 24-én tartotta esküvőjét Szokolai Viktóriával Topolyán.

Tisztviselők fogyasztási szövetkezete. A kiküldött szervező bizottság folyó év október hó 25-én ülést tartott, melyen Inhoff József bizottsági tag bemutatta az általa átdolgozott szövetkezeti alapszabálytervezetet. A tervezetet a bizottság általános tárgyalás alapjául elfogadta. Elhatározta azután, hogy a dolgok további megbeszélése és végleges megállapodás végett folyó évi november hó 21-ik napjára az összes érdekelt tisztviselőket, főnökeik útján, nagy értekezletre fogja összehívni. Hogy tehát most már az ige testé váljon, az egyedül a tisztviselők összetartásától függ.

Rákóczy ünneplése Óverbázon. A község előjárósága a Haladókörrel, a lelkesi és tanítói karral, az egész társadalom bevonásával hazafias kegyelettel áldozott Rákóczy és bujdosó társai emlékének. Okt. 27-én d. e. 11—12 óráig az összes templomok harangjai megkondultak. Este 6 órától 7-ig kivilágítás volt. Fáklyásmenet a községházától este 6 órakor. Okt. 28-án este 7 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepély a Haladókörben. Okt. 29-én d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órakor a községi tanulóifjuság közös ünnepélye. Istentisztelet volt október 27-én d. e. 9 órakor a gör. kath. templomban és lesz november hó 4-én d. e. 1 $\frac{1}{2}$ órakor az ág. hitv. ev. templomban. A házakat mindenütt nemzeti színű zászlókkal díszítették.

Diszítik a temetőt. Az örök elmulás birodalma mindig szomorú. Midőn átlépi az ember a temető kaput, a bánatnak érzése fogja el a szívet, mert ott minden korhadó emlék összeköti az élők gondolatát a holtak eszindes pihenésével. Lám, tavasszal kinyit a tenger színes virág, kuszó folyondárok ölelik át a sírokat, szép, zöldelő fák hajolnak rá a hideg kriptákra s a természet mindent elkövet, hogy színes, virágos takarójával elföldje a temetők szomorúságát is. De ez nem lehet, hiszen csákányütések nyitnak utat a virágos fűvön egy-egy új lakónak, mindig vannak sírjátók, kik gyászukkal és fájdalommal elámulják, hogy azok mégis az élők bánatának egyesítő helyei. Szomorú bizony az a birodalom mindenkor, tavasszal is, őszszel is. Most különösen az A természet maga is temeti a diszét, s a mindenség törvénye szerint nem csak a réten, mezőn, kertekben hullatja el virágait, hanem a temetőben is. Lombos orgonafák, áthajló bokrok nem takarják el már a kereszteteket. S mintha a természet azt akarná, hogy az esztendő egy-két napján dolgozzanak az élők a holtakért: halottak napján a fák tele hintik sárgult leveleikkel a sírokat, hogy hozzátartozóik szépen megtisztítsák és újra gondozzák. Október végét éljük s november elején itt van újra halottak napja. Meglátszik ez már a temetőn, hol a sírok ismerősei megjelennek, hogy az ő napjukra megszépítsék a hantokat. Öregkifjak járják a hosszú utat, virágokat, koszorúkat visznek magukkal a sírokra. Jön halottak napja, az élők emlékeznek.

A rendőrök megtámadása. Nagy Kósa György bácsyulafalvai koresmárosnál a bácsyulafalvai határban lopásból származó birkabőr találtatott, amit igazolni nem tudott. A birkabőrnek Bácsyulafalva községbe való beszállítása és ugyanoda nevezett koresmáros előállítására végett Hallgató János és Sztankovits György bácsyulafalvai rendőrök rendeltettek ki. Midőn az illetők felszólították a koresmárost, hogy őket kövesse és a birkabőrt vigye is magával, késsel megtámadta a kötelességüket teljesítő rendőröket. Később pedig neje a rendőrök szeméit paprikával teleszórtta, miért a rendőrök kénytelenek voltak legyvertüket használni. A koresmárost és nejét hatóság elleni erőszak büntetért a zombori kir. ügyészségnek feljelentették.

A zombori sorozás. A zombori idei második sorozást a múlt héten tartották meg, melynek eredménye a következő: az első korosztályból alkalmasnak találtatott 102, ebből az ujoncjutalékba 91, póttartalékba 11 került. A második korosztályból besoroztatott 34, az ujoncjutalék javára 33, a póttartalékba 1. A harmadik korosztályból alkalmasnak talált a bizottság 19-et, ebből az ujoncjutalékra 9 esik, a póttartalékba pedig 10 osztatott be; s így a zombori sorozás kielégítőnek mondható.

Tanító előadások a zombori róm. kath. legényegyletben. A legényegyletek egyik feladata, hogy a téli hónapokban tanító előadásokat is rendezzen. Ennek megfelelően az egylet, ezen előadásokat f. é. november hó 4-én meg is kezdte este 6-7-ig és pedig november hónapban a vallásban. Előadó: P. Ferenc karmelita atya. Az előadásra vendégeket is szívesen lát az előjáróság.

Megrágalmozott járásbíró-ság. Milánkovics Jakab Topolyán ez év január 13-án azt a merész kijelentést tette Farkas Antal s még egy csomó ember előtt, hogy perbeli ellenfele Juhász Antal azért lett vele szemben pernyertes, mert a topolyai kir. járásbíró-ságot megvesztegette. E rópké kijelentése miatt a szabadkai kir. törvényszék 8 napi fogházra és 80 kor. pénzbüntetésre ítélte Milánkovicsot, aki az ítélet ellen fölébezett. Így került az ügy a szegedi kir. ítélőtábla elé, amely helybenhagyta az elsőbíró-ság ítéletét.

Érdekes őskori lelet. Obeeséről írják: Nagy Antal kisereti kordélyos, a komptól 200 méternyire levő gödörben, mely a Tiszától 10 méternyire fekszik, legutóbbi átsása alkalmával 1 méternyire mélyen rézzel kivert Mária Terézia korabeli fegyvereket és ettől mintegy 50 méterre egy megtöltött hatalmas bombát talált. Az érdekes leletet a bács torontáli ármentesítő társulat tanácstermében helyezték el.

A belügyminiszter és a kivándorlás. A belügyminiszter a tavasszal már felhívta a hatóságokat arra, hogy a Dél-Amerikába történő kivándorlásra való esábitásoknak utját állják. Most, mivel ismét több ízben előfordult, hogy a hiszékeny közönséget ügynökök esábitják az Argentinába és Chilébe való kivándorlásra, a belügyminiszter fölhívta a hatóságokat, hogy a legszigorubb óvintézkedéseket tegyék meg a kivándorlásra való esábitás megakadályozására.

Kegyetlen gyilkosság. Vaskut községben a múlt héten rémes gyilkosság történt. Egy lényegtelen összeszólalkozásból kifolyólag kegyetlen vérontást vitt véghez három sváb legény. Fábik Ede vaskuti legény betért a falu egyik koresmájába és egy lócára leülve, bort kért. Alig tartózkodott néhány pillanatig az ivóban, amikor odajött Schmidtmeister Pál, Ferich Elek asztaloslegény és Czimmer András. Amikor Schmidtmeister meglátta Fábikot, rászólt, hogy hagyja el a koresmát, mert ott most ő meg társai akarnak mulatni. Fábik ezen kívánságnak nem tett eleget, mire Schmidtmeister nekiesett Fábiknak és ölmos botjával fejbe ütötte. Odajött két társa is és segített Schmidtmeisternek. Az egyik bieskával szurta, a másik pedig asztalos vésőt vert Fábik testébe. A boldogtalan embert addig ütötték, amíg meg nem halt. Schmidtmeister és két társát a esendőség letartóztatta és átadta a bajai bíróságnak.

Közigazgatási bejárás. Folyó hó 25. napján tartották meg a Csonoplya, Kerény, Ujszivác, Oszivác és Cservenka állomásokhoz vezető utaknál a közigazgatási bejárást. A vasut építése gyors léptekkel halad és a síneket már az osziváci vashidon inneni részén is rakják.

Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbbi sorozáson bentmaradt ujoncokat az érdekelheti most legjobban, hogy vajjon mikor kell berukkolniuk? Értésülésünk szerint a most besorozott ujoncjutalék bevonulási idejét 1907. év január 15-ikére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák bent tartott része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

A hős vitézek. Bajsa községben a múlt héten valóságos háború volt. A besorozott Halay Pál, Makács György, ifj. Tepliczky András és Halay József mulattak a Madár léle vendéglőben. A zenészeket magukhoz vették és amugy bácskai módra tivornyáztak. Madár vendéglős felszólította őket, hogy mivel a zene a táncoló ifjuság részére van, ne foglalják le a magok számára. Több se kellett a hős vitézeknek Bieskát rántottak s úgy védelmezték magukat a szerintök idegen beavatkozástól. Vérontásra nem került a sor, mert a rendőrök idejében közbeléptek. A mulatozók ellen megindították a vizsgálatot.

Leányszöktetés. Obeeséről írják: Ezt a szokást mindig sürűbben ismétlik a mi szerbjeink. Így játszik ki a szülőket, ha ezek megzavarják boldogságukat, megakadályozzák egybekelésüket. Így határozta el Tyuresity Alexa és Jelkity Velinka a „kölő“ legszebb leánya. Mivel a leány szülei ellenezték már két éve folytatott szerelmüket, elhatározták, hogy megszöknek párosan és így mégis egymásé lesznek. A múlt napokban egy bérkoesira ültek és elboesikáztak egy, még eddig ismeretlen helyre. Most a meglepett szülők keresik az ifju szökevényeket, de még mindeddig nem akadtak nyomukra.

Rákóczy-induló emlékkiadás. Egy minden ízében művészi kiállítású Rákóczy-induló zongorára, eredeti átiratban, Petőfi szövegével jelent meg Jámor Simon, hangjegymetsző intézet kiadásában. A címlapot Rákóczy élethű képe, a Rákóczyak cimere és színei ékítik. Derék munkát végzett a kiadó, amikor ennyi anyagot hordott össze e kiadvány megjelenéséhez és méltán megérdemli a legmeszebbmenő támogatást, ami, tekintve a zenemű meglepően szép kiállítását és olesó árát, nem is fog elmaradni. A mű ára 1 korona. Megrendelhető a kiadónál Budapesten, V. Vise grádi-u. 3.

Szerencsétlenül járt munkás.

Koff Mátvás, ki péterrévei téglaházon dolgozott, munka közben a prés szíjja jobb kezét elkapta és azt tőből kiszakította. A szerencsétlenül járt munkás most a halállal vívódik.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. R.-né. Nagyon sajnáljuk, hogy az a kellemetlen sajtóhiba beleszúzott ünnepi számunknak Rákóczy Jón c. versébe. Az utolsóelőtti versnek két utolsó sora helyesen így hangzik:

„Közös istent kell, hogy imádjunk:

Mert egy a — Hazaszeretet!”

Biz az ilyes megesik néha még a legnagyobb figyelem mellett is.

NYILTTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve atyánk Tóth István levéltári segéd halála alkalmával részvétükkel vigasztalólag felkeresni szívesek voltak, ez uton nyilvánítom hálás köszönetemet.

Zombor, 1906. október hó 29-én.

Özv. Tóth Istvánné és családja.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

SIRKOSZORUKAT

élővirágból, diszes kivitelen és jutányos árban készit:

CSÉRER GYULA

városi kertész
3-3 Zombor.

Hirdetmény. 2-1

A palánkai selyemgubóraktár telepen egy félszer (szin) felépítése körül felmerülő munkálatok biztosítása tárgyában **folyó évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor** a szekszárdi m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség hivatalos helyiségében nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkálatokból esik:

Föld és kőmives munkára 6008 K. 14 f.
Ácsmunkára . . . . . 5719 K. 39 f.
Tetőfedési munkára . . . 1231 K. 78 f.
Bádogos munkára . . . . . 670 K. 14 f.
Különféle munkákra . . . 918 K. 89 f.

Összesen . 14548 K. 34 f.

A tetőfedési munkákra külön ajánlat teendő.

Bánatpénz 5%, mely a vállalkozó által 10% biztosítékra egészítendő ki.

A tervek és költségvetések a palánkai m. kir. selyemtenyészési felügyelőségnél november hó 6-áig betekintethetők.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a bánatpénzzel együtt a fentjelzett időpontig a szekszárdi m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőségnek nyújtsák be.

Az emelendő épület f. évi december hó 31-éig tető alá hozandó és 1907. március hó 31-éig teljesen befejezendő.

Szekszárd, 1906. október hó 23-án.
M. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség.

hódolata idegen népek tiszteletével ölelkezve borult le előtte a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el a baza szívébe, hol csodás pompával, szent hálaadással Rákóczi nevének nagy ünnepet szentelének.

S odakünn a pesti temetőben, „a XIX. század Rákóczija”: Kossuth Lajos, fölérz sírjából, s ezután még édesebb, még esőndesebb lesz a pihenése...

És a hadak utja vonult föl északra a Kárpátok bércei közé, Kassára és Késmárk városába. S ezután, ha „suhog a szél Késmárk felett”: nem zokogja többé: „édes hazám, Isten veled!”

Rákóczi...

„Mikor e nevet halljátok, Mintha oltár mellett, templomban volnátok, Emeljétek meg a kalapjaitokat!”

Dicsőséges tetteire, gyászbaborult életére megtanít a történelem. Szobrász vésője, festő ecsetje szemünk elé állítja legendás alakjának földi képmását. Esményi jellemét véssük szívünkbe követendő, bár megközelíthetetlen, példaképül.

Igazi nagy ur, a szó legnemesebb értelmében.

Ellenségei irták róla: „Egész valójában semmi sem közönszerű. Szavai, magatartása, járása csupa méltóság, úgy hogy minden fejedeleme emlékezett benne, de kevélység nélkül. Mert amily nemes, ép oly emberséges, ámbár tekintélyét mindig megőrzi.”

Megttestesülése a magyar szabadság eszméjének.

Maga mondja vallomásaiban: „Az Úr engem eszközül használta, hogy fölébresszem a magyarok kebelében a szabadságnak szerelmét, mely a rossznak megszokásából már-már hűlni kezd vala... Őseim nevével fogva egyedül az én személyem egyesíthette a hazafias törekvéseket.”

S a nemzet bízható benne, mint az örök igazságban. Szent fogadalma volt: „Később vagyok véremet ontani, mint a törvényeket megszegni.”

Igazi fejedelem, ki nemzete boldogságért mindenét föláldozta.

Az önzetlenségnek, az önfeláldozásnak oly eszményi hőse, hogy a mai sivár, önző korban szinte fölfoghatatlan

„Távol volt tőlem mind a dicsőség, mind a magasabb méltóság vágya, avegy a korona elnyerésének kívánása.” A lengyel koronát kétszer utasította vissza; el nem vakult szemében „a lengyel korona mögött állt a hazaszeretet”. A gazdagságot megvettem, ... életemet a közjónak mögéje helyeztem... szolgálni vágyván a nemzetnek.

És föláldozta hatalmas méltóságát, esaládi boldogságát, mesés: 1500 millió értékű vagyonát, mikor aláhanyatlott a nemzeti ügy, melynek szolgálatában állott.

Mindent, amit elvesztett, visszanyerhetett volna a szatmári béke szerint, ha térdet-fejet hajtva meghódol. Am ő a százados küzdelmek keserves esalódásaiból leszűrődött igazságot vallotta: Ne higj magyar a németnek!

Nem tagadta meg jellemét, nem mondott le nemzete törekvéseiről. Inkább választotta a bujdosás, az üldöztetés, az önkéntes, majd törvényesen megbélyegző számkivetés, a hontalanság siring tartó kálváriáját. Bizott az örök igazságban, melyet megkínózhatnak, keresztre feszíthetnek, eltemethetnek, sírjára súlyos követ hengeríthetnek; de mikor eljön az idők teljessége — ha századok multán is — föltámad halottaiból, sírjából kitör és eget kér.

„Minden szabadsághős a legnagyobb ajándék, amit az ég csak adhat a földnek, — mondja egyik jelesünk. — Ők a lobogó fákllyák a földi sötétségben, kik életük árán terjesztik a világosságot. Ők a lépcsők az emberi haladás útjában. Megtapossák, besározzák őket, de a világ mégis csak rajtuk emelkedik.” A babér meg a töviskoszoru egy tőből hajt számukra.

Ilyen szabadsághősünk volt minékünk Rákóczy Ferenc.

S e hajthatatlan jellemű szabadsághősre, a világtörténelemben páratlanul álló önzetlen fejedeleme alkotta meg a hunyászokodó, önző szolgaság az 1715. évi XLIX. törvényeket, mely szerint: Rákóczy, Beresényi és társaik, „mint törvényes királyoknak és a hazának nyilvános ellenségei, hazaárulók és az igazi szabadság felforgatói, jelen törvény erejénél fogva törvényesen száműzetnek s hogy meglakoljanak, üldözendők és elfogandók. Összes ingó és ingatlan javaikra a kir. kincstár tegyen kezét. A velök való levelezés és közlekedés az összes és egyes országalakoknak felségsértés terhe alatt tilalmaztatik.”

Minden jobb érzésünk föllázad e valószínűságon istenkáromlásra. Am maga Rákóczy nemes önértéssel megadta rá a méltó feleletet, mondván: „Nem azok érdemlik meg a gyűlöletes nevet és mindazon moeskot, melyet a rágalom szór a szabadság védőire, kik jogaikat védelmezik, — hanem akik mind a törvényt, mind esküjüket megtörték.”

Csaknem két századnak kellett elmulnia, míg nem „őfelsége attól az érzéstől áthatva, hogy az elődeire hosszú századokon át sulyosan nehezedett ellentétek és félreértések ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékei”, — a II Rákóczy Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról szóló törvényben a Rákóczyt és társait megbélyegző szakaszokat is kitörölte törvénykönyvünk lapjaiból.

Igy végre:

Mit rákentek a századok,
Lemostuk a gyalázatot.

Számkivetéséből visszatért Rákóczy hű kíséretével Nemzetének hódolata borult le előttük a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el őket végső pihenőre. És csodás pompával, szent hálaadással Rákóczy nevének nagy ünnepet szentelének.

Most már elmondhatjuk a költővel:

„Szentebb e föld, honunk áldott alapja,
Mióta, nagy szív, benne nyugoszol;
Szentebb a multak ezredévi lapja,
Mióta, nagy név, hozzá tartozol.”

— Örök fényben ragyogjon a magyarság egén Rákóczy esillaga!

4. Mikes, költemény Lévy Józseftől; szavaltá Csejthey István középső o. t. 5. Kuruc dal; énekkar. 6. Rákóczi utja, Szaboleska Mihály költeménye; szavaltá Lusztig Dezső középső o. t. 7. Rákóczi-induló; zenekar — A zenekart Csavojác János zenetanár, az ének-kart meg dr. Ferencsik Lajos énektanár vezette.

A felső kereskedelmi iskola tanári kara az emlékünnepe alkalmából elhatározta, hogy Rákóczi nevére ösztöndíjalapot létesít, melynek kamatait évenként oly tanulóknak adja jutalmul, kik a Rákóczi korra vonatkozó legjobb dolgozatot írják, vagy kik a magyarok történelméből kiváló készütséget tanúsítanak. Az intézet itjusága pedig elhatározta, hogy Rákóczi Ferenc arcképét megfesteti az intézet

számára. Mindkettő méltó, maradandó emléke lesz a lefolyt kegyeletes ünnepeknek.

Az elemi iskolák szintén hétfőn ünnepeltek. A tanítók osztályonként beszéltek aprónövendékeiknek II. Rákóczi Ferencről s az országos ünnep jelentőségéről.

Az iskolákban hétfőn, miniszteri rendeletre, az előadások egész nap szüneteltek.

H i r e k.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Komlós Armin kiskunfélegyházi II. osztályú adóhivatali ellenőrt a szabadkai adóhivatalhoz I. osztályú ellenőrré nevezte ki.

Kinevezés. Abrahám Ilona adai szállási tanítónővé kineveztetett.

Előléptetés. A pénzügyminiszter Oláh Demeter és Bayer Vilmos szabadkai és Bikár Milán zombori kir. adótitusztakat jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett kir. adóhivatali segédekévé nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a zombori kir. törvényszék területére vizsgáló bírót Hetteszheimer Henrik kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Makra László óbecsei kir. járásbírói irnokot a panaszovai kir. törvényszékhez helyezte át.

Áthelyezés. Dr. Kirics Milivoj hódmezővásárhelyi járásbírói albiró az óbecsei járásbíróshoz helyeztetett át.

Zombor díszpolgárai. Mint már közöltük, az eredeti megállapodás szerint a zomboriak küldöttsége szombaton akarta a díszpolgári okleveleket átadni a város újonnan megválasztott díszpolgárainak, Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár minisztereknek. Minthogy azonban a miniszterek Orsovára utaztak, hogy jelen legyenek annál a történelmi fontosságú eseménynél, mikor II. Rákóczy Ferenc és társainak szent hamvai a baza földjére érnek, a küldöttség tisztelgése elmaradt és a díszpolgári oklevelek átadását későbbi időpontra halasztották.

Hymen hírek. Sándor Pál honvédőrmester eljegyezte Czeglédi Mariska kisaszonny Zomborból.

Kamocsa Mihály Székelyudvarhelyről eljegyezte Gébell Elvirát, Gébell Ernő óbecsei földbirtokos leányát.

Pilliser Simon újvidéki nyomdász eljegyezte Halbrohr Ilonka kisaszonny, Halbrohr Ignác tiszakálmántalvai kereskedő leányát.

Schumacher Antal földbirtokos jövő hó 1-én vezeti oltárhoz Haip Katia kisaszonny Cservenkán.

Morvai Ferenc e hó 24-én tartotta esküvőjét Szokolai Viktóriával Topolyán.

Tisztviselők fogyasztási szövetkezete. A kiküldött szervező bizottság folyó év október hó 25-én ülést tartott, melyen Inhoff József bizottsági tag bemutatta az általa átdolgozott szövetkezeti alapszabálytervezetet. A tervezetet a bizottság általános tárgyalás alapjául elfogadta. Elhatározta azután, hogy a dolgok további megbeszélése és végleges megállapodás végett folyó évi november hó 21-ik napjára az összes érdekelt tisztviselőket, főnökeik útján, nagy értekezletre fogja összehívni. Hogy tehát most már az ige testé váljon, az egyedül a tisztviselők összetartásától függ.

Rákóczy ünneplése Óverbázon. A község előljárósága a Haladókörrel, a lelkészi és tanítói karral, az egész társadalom bevonásával hazafias kegyelettel áldozott Rákóczy és bujdosó társai emlékének. Okt. 27-én d. e. 11—12 óráig az összes templomok harangjai megkondultak. Este 6 órától 7-ig kivilágítás volt. Fáklyásmenet a községházától este 6 órakor. Okt. 28-án este 7 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepély a Haladókörben. Okt. 29-én d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órakor a községi tanulóifjuság közös ünnepélye. Istentisztelet volt október 27-én d. e. 9 órakor a gör. kath. templomban és lesz november hó 4-én d. e. 1 $\frac{1}{2}$ órakor az ág. hitv. ev. templomban. A házakat mindenütt nemzeti színű zászlókkal díszítették.

Diszítik a temetőt. Az örök elmulás birodalma mindig szomorú. Midőn állépi az ember a temető kaput, a bánatnak érzése fogja el a szívet, mert ott minden korhadó emlék összeköti az élők gondolatát a holtak eszöndes pihenésével. Lám, tavasszal kinyit a tenger színes virág, kuszó folyondárok ölelik át a sirokat, szép, zöldelő fák hajolnak rá a hideg kriptákra s a természet mindent elkövet, hogy színes, virágos takarójával elfödje a temetők szomorúságát is. De ez nem lehet, hiszen esákányütések nyitnak utat a virágos fűvön egy-egy új lakónak, mindig vannak sirtók, kik gyászukkal és fájalmukkal elárulják, hogy azok mégis az élők bánatának egyesítő helyei. Szomorú bizony az a birodalom mindenkor, tavasszal is, őszszel is. Most különösen az A természet maga is temeti a diszét, s a mindenség törvénye szerint nem csak a réten, mezőn, kertekben hullatja el virágait, hanem a temetőben is. Lombos orgonafák, áthajló bokrok nem takarják el már a kereszteteket. S mintha a természet azt akarná, hogy az esztendőket egy-két napján dolgozzanak az élők a holtakért: halottak napján a fák tele hintik sárgult leveleikkel a sirokat, hogy hozzátartozóik szépen megtisztítsák és újra gondozzák. Október végét éljük s november elején itt van újra halottak napja. Meglátszik ez már a temetőn, hol a sirok ismerősei megjelennek, hogy az ő napjukra megszépítsék a hantokat. Öregkifjak járják a hosszú utat, virágokat, koszorukat visznek magukkal a sirokra. Jön halottak napja, az élők emlékeznek.

A rendőrök megtámadása. Nagy Kósa György bácsgyulafalvai koresmárosnál a bácsgyulafalvai határban lopásból származó birkabőr találatot, amit igazolni nem tudott. A birkabőrnek Bácsgyulafalva községbe való beszállítása és ugyanoda nevezett koresmáros előállítására végett Hallgató János és Sztankovits György bácsgyulafalvai rendőrök rendeltettek ki. Midőn az illetők felszólították a koresmárost, hogy öket kövesse és a birkabőrt vigye is magával, késsel megtámadta a kötelességüket teljesítő rendőröket. Később pedig neje a rendőrök szeméit paprikával teleszórtta, miért a rendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. A koresmárost és nejét hatóság elleni erőszak bűntettért a zombori kir. ügyészségnek feljelentették.

A zombori sorozás. A zombori idei második sorozást a múlt héten tartották meg, melynek eredménye a következő: az első korosztályból alkalmasnak találatot 102, ebből az ujoncjutalékba 91, póttartalékba 11 került. A második korosztályból besoroztatott 34, az ujoncjutalék javára 33, a póttartalékba 1. A harmadik korosztályból alkalmasnak talált a bizottság 19 et, ebből az ujoncjutalékra 9 esik, a póttartalékba pedig 10 osztatott be; s így a zombori sorozás kielégítőnek mondható.

Tanító előadások a zombori róm. kath. legényegyletben. A legényegyletek egyik feladata, hogy a téli hónapokban tanító előadásokat is rendezzen. Ennek megfelelőleg az egyelet, ezen előadásokat f. é. november hó 4 én meg is kezdte este 6—7 ig és pedig november hónapban a vallástánból. Előadó: P. Ferenc karmelita atya. Az előadásra vendégeket is szívesen lát az előjáróság.

Megrágalmazott járásbíró-ság. Milánkovics Jakab Topolyán ez év január 13-án azt a merész kijelentést tette Farkas Antal s még egy csomó ember előtt, hogy perbeli ellenfele Juhász Antal azért lett vele szemben pernyertes, mert a topolyai kir. járásbíró-ságot megvesztegette. E röpké kijelentése miatt a szabadkai kir. törvényszék 8 napi fogházra és 80 kor. pénzbüntetésre ítélte Milánkovicsot, aki az ítélet ellen fölébezett. Így került az ügy a szegedi kir. ítélőtábla elé, amely helybenhagyta az elsőbíró-ság ítéletét.

Érdekes őskori lelet. Obeséről írják: Nagy Antal kiseréti kordélyos, a komptól 200 méternyire levő gödörben, mely a Tiszától 10 méternyire fekszik, legutóbbi ásása alkalmával 1 méternyire mélyen rézzel kivert Mária Terézia korabeli fegyvereket és ettől mintegy 50 méterre egy megtöltött hatalmas bombát talált. Az érdekes leletet a bács torontáli ármentesítő társulat tanácstermében helyezték el.

A belügyminiszter és a kivándorlás. A belügyminiszter a tavasszal már felhívta a hatóságokat arra, hogy a Dél-Amerikába történő kivándorlásra való csábításoknak utját állják. Most, mivel ismét több ízben előfordult, hogy a hiszékeny közönséget ügynökök csábítják az Argentínába és Chilébe való kivándorlásra, a belügyminiszter fölhívta a hatóságokat, hogy a legszigorubb óvintézkedéseket tegyék meg a kivándorlásra való csábítás megakadályozására.

Kegyetlen gyilkosság. Vaskut községben a múlt héten rémes gyilkosság történt. Egy lényegtelen összeszólalkozásból kifolyólag kegyetlen vérontást vitt véghez három sváb legény. Fábik Ede vaskuti legény betért a falu egyik koresmájába és egy lócára leülve, bort kért. Alig tartózkodott néhány pillanatig az ivóban, amikor odajött Schmidtmeister Pál, Ferich Elek asztaloslegény és Cziummer András. Amikor Schmidtmeister meglátta Fábikot, rászólt, hogy hagyja el a koresmát, mert ott most ő meg társai akarnak mulatni. Fábik ezen kívánságnak nem tett eleget, mire Schmidtmeister nekiesett Fábiknak és ölmos botjával fejbe ütötte. Odajött két társa is és segített Schmidtmeisternek. Az egyik bieskával szurta, a másik pedig asztalos vésőt vert Fábik testébe. A boldogtalan embert addig ütötték, amíg meg nem halt. Schmidtmeister és két társát a esendőség letartóztatta és átadta a bajai bíróságnak.

Közigazgatási bejárás. Folyó hó 25. napján tartották meg a Csonoplya, Kerény, Ujszivác, Oszivác és Cservenka állomásokhoz vezető utaknál a közigazgatási bejárást. A vasut építése gyors léptekkel halad és a sineket már az ősziváci vashidon inneni részén is rakják.

Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbbi sorozáson bentmaradt ujoncokat az érdekelheti most legjobban, hogy vajon mikor kell berukkolniuk? Értésülésünk szerint a most besorozott ujoncjutalék bevonulási idejét 1907. év január 15 ikére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák még bent tartott része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

A hős vitézek. Bajsa községben a múlt héten valóságos háború volt. A besorozott Halay Pál, Makács György, itj. Tepliczky András és Halay József mulattak a Madár féle vendéglőben. A zenészeket magukhoz vették és amugy bácskai módra tivornyáztak. Madár vendéglős felszólította őket, hogy mivel a zene a táncoló ifjuság részére van, ne foglalják le a magok számára. Több se kellett a hős vitézeknek Bieskát rántottak s úgy védelmeztek magukat a szerintök idegen beavatkozástól. Vérontásra nem került a sor, mert a rendőrök idejében közbeléptek. A mulatozók ellen megindították a vizsgálatot.

Leányszöktetés. Obeséről írják: Ezt a szokást mindig sürűben ismétlik a mi szerbjeink. Így játszik ki a szülöket, ha ezek megzavarják boldogságukat, megakadályozzák egybekelésüket. Így határozták el Tyuresity Alexa és Jelkity Velinka a „kölő“ legszebb leánya. Mivel a leány szülei ellenezték már két éve folytatott szerelmüket, elhatározták, hogy megszöknek párosan és így mégis egymásé lesznek. A múlt napokban egy bérkocsira ültek és elbocsikáztak egy, még eddig ismeretlen helyre. Most a meglepett szülők keresik az ifju szökevényeket, de még mindeddig nem akadtak nyomukra.

Rákóczy-induló emlékkiadás. Egy minden ízében művészi kiállítású Rákóczy-induló zongorára, eredeti átiratban, Petőfi szövegével jelent meg Jámber Simon, hangjegymetsző intézet kiadásában. A címlapot Rákóczy élethű képe, a Rákóczyak cimere és színei ékítik. Derék munkát végzett a kiadó, amikor ennyi anyagot hordott össze e kiadvány megjelenéséhez és méltán megérdemli a legmeszebbmenő támogatást, ami, tekintve a zenemű meglepően szép kiállítását és olcsó árát, nem is fog elmaradni. A mű ára 1 korona. Megrendelhető a kiadónál Budapesten, V., Vise grádi-u. 3.

Szerencsétlenül járt munkás.

Koff Máttyás, ki péterréveit téglaházon dolgozott, munka közben a prés szíjja jobb kezét elkapta és azt tőből kiszakította. A szerencsétlenül járt munkás most a halállal vívódik.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. R.-né. Nagyon sajnáljuk, hogy az a kellemetlen sajtóhiba belecúszott ünnepi számunknak Rákóczy jón c. versébe. Az utolsóelőtti versnek két utolsó sora helyesen így hangzik:

„Közös istent kell, hogy imádjunk:
Mert egy a — Hazaszeretet!“

Biz az ilyes megesik néha még a legnagyobb figyelem mellett is.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve atyánk Tóth István levéltári segéd halála alkalmával részvételükkel vigasztalólag felkeresni szívesek voltak, ez uton nyilvánítom halás köszönetemet.

Zombor, 1906. október hó 29 én.

Özv. Tóth Istvánné és családja.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

SIRKOSZORUKAT

élővirágból, diszes kivitelben és jutányos árban készit:

CSÉRER GYULA

városi kertész
3-3 Zombor.

Hirdetmény. 2-1

A palánkai selyemgubóraktár telepen egy félszer (szin) felépítése körül felmerülő munkálatok biztosítása tárgyában **folyó évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor** a szekszárdi m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség hivatalos helyiségében nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkálatokból esik:

Föld és kőmives munkára	6008 K. 14 f.
Ácsmunkára	5719 K. 39 f.
Tetőfedési munkára	1231 K. 78 f.
Bádigos munkára	670 K. 14 f.
Különféle munkákra	918 K. 89 f.

Összesen . 14548 K. 34 f.

A tetőfedési munkákra külön ajánlat teendő.

Bánatpénz 5%, mely a vállalkozó által 10% biztosítékra egészítendő ki.

A tervek és költségvetések a palánkai m. kir. selyemtenyészési felügyelőségénél november hó 6-áig betekintethetők.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a bánatpénzzel együtt a fentjelzett időpontig a szekszárdi m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőségénél nyújtsák be.

Az emelendő épület f. évi december hó 31-éig tető alá hozandó és 1907. március hó 31-éig teljesen befejezendő.

Szekszárd, 1906. október hó 23-án.

M. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség.

hódolata idegen népek tiszteletvel ölelkezve borult le előtte a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el a haza szívébe, hol csodás pompával, szent hálaadással Rákóczi nevének nagy ünnepet szentelének.

S odakünn a pesti temetőben, „a XIX. század Rákóczija“: Kossuth Lajos, főlérez sírjából, s ezután még édesebb, még esőndesebb lesz a pihenése...

És a hadak útja vonult föl északra a Kárpátok bérci közé, Kassára és Késmárk városába. S ezután, ha „suhog a szél Késmárk felett“: nem zokogja többé: „édes hazám, Isten veled!“

Rákóczi...

„Mikor e nevet halljátok, Mintha oltár mellett, templomban volnátok, Emeljétek meg a kalapjaitokat!“

Dicsőséges tetteire, gyászbaborult életére megtanít a történelem. Szobrász vésője, festő ecsetje szemünk elé állítja legendás alakjának földi képmását. Esményi jellemét véssük szívünkbe követendő, bár megközelíthetetlen, példaképül.

Igazi nagy ur, a szó legnemesebb értelmében.

Ellenségei irták róla: „Egész valójában semmi sem közepszerű. Szavai, magatartása, járása csupa méltóság, úgy hogy minden fejedelemre emlékeztet benne, de kevésység nélkül. Mert amily nemes, ép oly emberséges, ámbár tekintélyét mindig megőrzi.“

Megtestesülése a magyar szabadság eszméjének.

Maga mondja vallomásaiban: „Az Úr engem eszközül használta, hogy fölébresszem a magyarok kebelében a szabadságnak szerelmét, mely a rossznak megszokásából már már hűlni kezd vala... Őseim nevével fogva egyedül az én személyem egyesíthette a hazafias törekvéseket.“

S a nemzet bizhatott benne, mint az örök igazságban. Szent fogadalma volt: „Készebb vagyok véretem ontani, mint a törvényeket megszegni.“

Igazi fejedelem, ki nemzete boldogságáért mindenét föláldozta.

Az önzetlenségnek, az önfeláldozásnak oly eszményi hőse, hogy a mai sivar, önző korban szinte fölfoghatatlan

„Távol volt tőlem mind a dicsőség, mind a magasabb méltóság vágya, avagy a korona elnyerésének kívánása“ A lengyel koronát kétszer utasította vissza; el nem vakult szemében „a lengyel korona mögött állt a hazaszeretet“. A gazdagságot megvetettem, ... életemet a közjónak mögéje helyeztem... szolgálalni vágyván a nemzetnek.“

És föláldozta hatalmas méltóságát, családi boldogságát, mesés: 1500 millió értékű vagyonát, mikor aláhanyatlott a nemzeti ügy, melynek szolgálatában állott.

Mindent, amit elvesztett, visszanyerhetett volna a szatmári béke szerint, ha térde-fejét hajtván meghódol. Ám ő a százados küzdelmek keserves csalódásaiból leszűrődött igazságot vallotta: Ne higgy magyar a németnek!

Nem tagadta meg jellemét, nem mondott le nemzete törekvéseiről. Inkább választotta a bujdosás, az üldöztetés, az önkéntes, majd törvényesen megbélyegző számkivetés, a hontalanság sirig tartó kálváriáját. Bizott az örök igazságban, melyet megkínózhatnak, keresztre feszíthetnek, eltemethetnek, sírjára súlyos követ hengeríthetnek; de mikor eljön az idők teljessége — ha századok múltán is — föltámad halottaiból, sírjából kitör és eget kér.

„Minden szabadsághős a legnagyobb ajándék, amit az ég csak adhat a földnek, — mondja egyik jelesünk. — Ők a lobogó fáklyák a földi sötétségben, kik életük árán terjesztik a világosságot. Ők a lépesők az emberi haladás útjában. Megtapossák, besározzák őket, de a világ mégis csak rajtuk emelkedik“ A habér meg a töviskoszoru egy tőből hajt számukra.

Ilyen szabadsághősünk volt minékünk Rákóczy Ferenc.

S e hajthatatlan jellemű szabadsághősre, a világtörténelemben páratlanul álló önzetlen fejedelemre alkotta meg a hunyáskodó, önző szolgaság az 1715. évi XLIX. törvénycikket, mely szerint: Rákóczy, Bercesényi és társaik, „mint törvényes királyuknak és a hazának nyilvános ellenségei, hazaárulók és az igazi szabadság felforgatói, jelen törvény erejénél fogva törvényesen száműzetnek s hogy megakoljanak, üldözendők és elfogandók. Összes ingó és ingatlan javaikra a kir. kincstár tegyen kezdet. A velők való levelezés és közlekedés az összes és egyes országokknak felségsértés terhe alatt tilalmaztatik.“

Minden jobb érzésünk föllázad e valószínűs istenkáromlásra. Ám maga Rákóczy nemes önérettel megadta rá a méltó feleletet, mondván: „Nem azok érdemlik meg a gyűlöletes nevet és mindazon moeskot, melyet a rágalom szór a szabadság védőire, kik jogaikat védelmezik, — hanem akik mind a törvényt, mind esküjüket megtörték.“

Csaknem két századnak kellett elmulnia, míg nem „őfelsége attól az érzéstől áthatva, hogy az elődeire hosszú századokon át súlyosan nehezedett ellentétek és félreértések ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékei“, — a II Rákóczy Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról szóló törvényben a Rákóczyt és társait megbélyegző szakaszokat is kitorolte törvénykönyvünk lapjaiból.

Igy végre:

Mit rákentek a századok,
Lemostuk a gyalázatot.

Számkivetéséből visszatért Rákóczy hű kíséretével Nemzetének hódolata borult le előttük a honi határon. Harangok zugása, milliók imája kísérte el őket végső pihenőre. És csodás pompával, szent hálaadással Rákóczy nevének nagy ünnepet szentelének.

Most már elmondhatjuk a költővel:

„Szentebb e föld, honunk áldott alapja,
Mióta, nagy szív, benne nyugoszol;
Szentebb a multak ezredévi lapja,
Mióta, nagy név, hozzá tartozol.“

— Örök fényben ragyogjon a magyarság egén Rákóczy csillaga!

4. Mikes, költemény Lévy Józseftől; szavaltá Csejthey István középső o. t. 5. Kucsal; énekkar. 6. Rákóczi útja, Szaboleska Mihály költeménye; szavaltá Lusztig Dezső középső o. t. 7. Rákóczi-induló; zenekar — A zenekart Csavojác János zenetanár, az ének-kart meg dr. Ferencsik Lajos énektanár vezette.

A felső kereskedelmi iskola tanári kara az emlékünnepről elhatározta, hogy Rákóczi nevére ösztöndíjalapot létesít, melynek kamatait évenként oly tanulóknak adja jutalmul, kik a Rákóczi korra vonatkozó legjobb dolgozatot írják, vagy kik a magyarok történelméből kiváló készütséget tanúsítanak. Az intézet ifjusága pedig elhatározta, hogy Rákóczi Ferenc arcképét megfesteti az intézet

számára. Mindkettő méltó, maradandó emléke lesz a lefolyt kegyeletes ünnepeknek.

Az elemi iskolák szintén hétfőn ünnepeltek. A tanítók osztályonként beszéltek apró növendékeiknek II. Rákóczi Ferencről s az országos ünnep jelentőségéről.

Az iskolákban hétfőn, miniszteri rendeletre, az előadások egész nap szüneteltek.

H i r e k .

Kinevezés. A pénzügyminiszter Komlós Armin kiskunfélegyházi II. osztályú adóhivatali ellenőrt a szabadkai adóhivatalhoz I. osztályú ellenőrré nevezte ki.

Kinevezés. Abrahám Ilona adai szállási tanítónővé kinevezetett.

Elöléptetés. A pénzügyminiszter Oláh Demeter és Bayer Vilmos szabadkai és Bikár Milán zombori kir. adótituszt jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett kir. adóhivatali segédekké nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a zombori kir. törvényszék területére vizsgáló bírót Hetteszheimer Henrik kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Makra László óbecsei kir. járásbírói irnokot a pancsovai kir. törvényszékhez helyezte át.

Áthelyezés. Dr. Kirics Milvoj hódmezővásárhelyi járásbírói albiró az óbecsei járásbíróshoz helyeztetett át.

Zombor díszpolgárai. Mint már közöltük, az eredeti megállapodás szerint a zomboriak küldöttsége szombaton akarta a díszpolgári okleveleket átadni a város ujonnan megválasztott díszpolgárainak, Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár minisztereknek. Minthogy azonban a miniszterek Orsovára utaztak, hogy jelen legyenek annál a történelmi fontosságú eseménynél, mikor II. Rákóczy Ferenc és társainak szent hamvai a haza földjére érnek, a küldöttség tisztelgése elmaradt és a díszpolgári oklevelek átadását későbbi időpontra halasztották.

Hymen hírek. Sándor Pál honvédőrmester eljegyezte Czeglédi Mariska kisasszonyt Zomborból.

Kamocsay Mihály Székelyudvarhelyről eljegyezte Gébell Elvirát, Gébell Ernő óbecsei földbirtokos leányát.

Pilliser Simon újvidéki nyomdász eljegyezte Halbrohr Ilonka kisasszonyt, Halbrohr Ignác tiszakálmántalvai kereskedő leányát.

Schumacher Antal földbirtokos jövő hó 1-én vezeti oltárhoz Haip Katia kisasszonyt Cservenkán.

Morvai Ferenc e hó 24-én tartotta esküvőjét Szokolai Viktorával Poplyán.

Tisztviselők fogsztási szövetkezete. A kiküldött szervező bizottság folyó év október hó 25-én ülést tartott, melyen Inhoff József bizottsági tag bemutatta az általa átdolgozott szövetkezeti alapszabálytervezetet. A tervezetet a bizottság általános tárgyalás alapjául elfogadta. Elhatározta azután, hogy a dolgok további megbeszélése és végleges megállapodás végett folyó évi november hó 21-ik napjára az összes érdekelt tisztviselőket, főnökeik útján, nagy értekezletre fogja összehívni. Hogy tehát most már az ige testé váljon, az egyedül a tisztviselők összetartásától függ.

Rákóczy ünneplése Óverbázon. A község előljárósága a Haladókörrel, a lelkészi és tanítói karral, az egész társadalom belevonásával hazafias kegyelettel áldozott Rákóczy és bujdosó társai emlékének. Okt. 27-én d. e. 11—12 óráig az összes templomok harangjai megkondultak. Este 6 órától 7-ig kivilágítás volt. Fáklyásmenet a község házából este 6 órakor. Okt. 28-án este 7 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepély a Haladókörben. Okt. 29-én d. e. 1 $\frac{1}{2}$ órakor a községi tanulóifjuság közös ünnepélye. Istentisztelet volt október 27-én d. e. 9 órakor a gör. kath. templomban és lesz november hó 4-én d. e. 1 $\frac{1}{2}$ órakor az ág. hitv. ev. templomban. A házakat mindenütt nemzeti színű zászlókkal díszítették.

Diszítik a temetőt. Az örök elmulás birodalma mindig szomorú. Midőn átlépi az ember a temető kaput, a bánatnak érzése fogja el a szívet, mert ott minden korhadó emlék összeköti az élők gondolatát a holtak eszindes pihenésével. Lám, tavasszal holtak a tenger színes virág, kuszó folyondárok ölelik át a sírokat, szép, zöldelő fák hajolnak rá a hideg kriptákra s a természet mindent elkövet, hogy színes, virágos takarójával elfödje a temetők szomorúságát is. De ez nem lehet, hiszen esákányütések nyitnak utat a virágos fűvön egy-egy új lakónak, mindig vannak sírások, kik gyászukkal és fájdalommal elárulják, hogy azok mégis az élők bánatának egyesítő helyei. Szomorú bizony az a birodalom mindenkor, tavasszal is, őszel is. Most különösen az A természet maga is temeti a diszét, s a mindenség törvénye szerint nem csak a réten, mezőn, kertekben hullatja el virágait, hanem a temetőben is. Lombos orgonafák, áthajló bokrok nem takarják el már a kereszteteket. S mintha a természet azt akarná, hogy az esztendőket egy-két napján dolgozzanak az élők a holtakért: halottak napján a fák tele hintik sárgult leveleikkel a sírokat, hogy hozzátartozóik szépen megtisztítsák és újra gondozzák. Október végét éljük s november elején itt van újra halottak napja. Meglátszik ez már a temetőn, hol a sírok ismerősei megjelennek, hogy az ő napjukra megszépítsék a hantokat. Öregkifjak járják a hosszú utat, virágokat, koszorúkat visznek magukkal a sírokra. Jön halottak napja, az élők emlékeznek.

A rendőrök megtámadása. Nagy Kósa György bácsyulafalvai koresmárosnál a bácsyulafalvai határban lopásból származó birkabőr találtatott, amit igazolni nem tudott. A birkabőrnek Bácsyulafalva községbe való beszállítása és ugyanoda nevezett koresmáros előállítására végett Hallgató János és Sztankovits György bácsyulafalvai rendőrök rendeltettek ki. Midőn az illetők felszólították a koresmárost, hogy őket kövesse és a birkabőrt vigye is magával, késsel megtámadta a kötelességüket teljesítő rendőröket. Később pedig neje a rendőrök szeméit paprikával teleszórtta, miért a rendőrök kénytelen voltak fegyverüket használni. A koresmárost és nejét hatóság elleni erőszak büntetért a zombori kir. ügyészségnek feljelentették.

A zombori sorozás. A zombori idei második sorozást a múlt héten tartották meg, melynek eredménye a következő: az első korosztályból alkalmasnak találtatott 102, ebből az ujoncjutalékba 91, póttartalékba 11 került. A második korosztályból besoroztatott 34, az ujoncjutalék javára 33, a póttartalékba 1. A harmadik korosztályból alkalmasnak talált a bizottság 19 et, ebből az ujoncjutalékra 9 esik, a póttartalékba pedig 10 osztatott be; s így a zombori sorozás kielégítőnek mondható.

Tanító előadások a zombori róm. kath. legényegyletben. A legényegyletek egyik feladata, hogy a téli hónapokban tanító előadásokat is rendezzen. Ennek megfelelőleg az egylet, ezen előadásokat f. é. november hó 4 én meg is kezdte este 6—7 ig és pedig november hónapban a vallástánból. Előadó: P. Ferenc karmelita atya. Az előadásra vendégeket is szívesen lát az előjáróság.

Megrágalmazott járásbíró-ság. Milánkovics Jakab Topolyán ez év január 13-án azt a merész kijelentést tette Farkas Antal s még egy esomó ember előtt, hogy perbeli ellenfele Juhász Antal azért lett vele szemben pernyertes, mert a topolyai kir. járásbíró-ságot megvesztegette. E röpké kijelentése miatt a szabaddai kir. törvényszék 8 napi fogházra és 80 kor. pénzbüntetésre ítélte Milánkovicsot, aki az ítélet ellen föllebezett. Így került az ügy a szegedi kir. ítélőtábla elé, amely helybenhagyta az elsőbíró-ság ítéletét.

Érdekes őskori lelet. Obeeséről írják: Nagy Antal kistréti kordélyos, a komptól 200 méternyire levő gödörben, mely a Tiszától 10 méternyire fekszik, legutóbbi ásása alkalmával 1 méternyire mélyen rézzel kiver Maria Terézia korabeli fegyvereket és ettől mintegy 50 méterre egy megtöltött hatalmas bombát talált. Az érdekes leletet a bács torontáli ármentesítő társulat tanácstermében helyezték el.

A belügyminiszter és a kivándorlás. A belügyminiszter a tavasszal már felhívta a hatóságokat arra, hogy a Dél-Amerikába történő kivándorlásra való csábításoknak utját állják. Most, mivel ismét több ízben előfordult, hogy a hiszékeny közönséget ügynökök csábítják az Argentinába és Chilébe való kivándorlásra, a belügyminiszter felhívta a hatóságokat, hogy a legszigorubb óvintézkedéseket tegyék meg a kivándorlásra való csábítás megakadályozására.

Kegyetlen gyilkosság. Vaskut községben a múlt héten rémes gyilkosság történt. Egy lényegtelen összeszólalásból kifolyólag kegyetlen vérontást vitt véghez három sváb legény. Fábik Ede vaskuti legény betért a falu egyik koresmájába és egy lócára leülve, bort kért. Alig tartózkodott néhány pillanatig az ivóban, amikor odajött Schmidtmeister Pál, Ferich Elek asztaloslegény és Czimmer András. Amikor Schmidtmeister meglátta Fábikot, rászólt, hogy hagyja el a koresmát, mert ott most ő meg társai akarnak mulatni. Fábik ezen kívánságnak nem tett eleget, mire Schmidtmeister nekiesett Fábiknak és ölmos botjával fejbe ütötte. Odajött két társa is és segített Schmidtmeisternek. Az egyik bieskával szurta, a másik pedig asztalos vésőt vert Fábik testébe. A boldogtalan embert addig ütötték, amíg meg nem halt. Schmidtmeister és két társát a esendőség letartóztatta és átadta a bajai bíróságnak.

Közigazgatási bejárás. Folyó hó 25. napján tartották meg a Csonoplya, Kerény, Ujszivác, Oszivác és Cservenka állomásokhoz vezető utaknál a közigazgatási bejárást. A vasut építése gyors léptekkel halad és a síneket már az osziváci vashidon inneni részén is rakják.

Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbbi sorozáson bentmaradt ujoncokat az érdekelheti most legjobban, hogy vajon mikor kell berukkolniuk? Értesülésünk szerint a most besorozott ujoncjutalék bevonulási idejét 1907. év január 15 ikére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák még bent tartott része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

A hős vitézek. Bajsa községben a múlt héten valóságos háború volt. A besorozott Halay Pál, Makács György, ifj. Tepliczky András és Halay József mulattak a Madár téle vendéglőben. A zenészeket magukhoz vették és amugy bácskai módra tivornyáztak. Madár vendéglős felszólította őket, hogy mivel a zene a táncoló ifjuság részére van, ne foglalják le a magok számára. Több se kellett a hős vitézeknek Bieskát rántottak s úgy védelmezték magukat a szerintök idegen beavatkozástól. Vérontásra nem került a sor, mert a rendőrök idejében közbeléptek. A mulatozók ellen megindították a vizsgálatot.

Leányszöktetés. Obeeséről írják: Ezt a szokást mindig sürűbben ismétlik a mi szerbjeink. Így játszik ki a szülőket, ha ezek megzavarják boldogságukat, megakadályozzák egybekelésüket. Így határozta el Tyuresity Alexa és Jelkity Velinka a „kölő” legszebb leánya. Mivel a leány szülei elleneztek már két éve folytatott szerelmüket, elhatározták, hogy megszöknének párosan és így mégis egymásé lesznek. A múlt napokban egy berkocsira ültek és elbocsikáztak egy, még eddig ismeretlen helyre. Most a meglepett szülők keresik az ifju szökevényeket, de még mindeddig nem akadtak nyomukra.

Rákóczy-induló emlékkiadás. Egy minden ízében művészi kiállítású Rákóczy-induló zongorára, eredeti átiratban, Petőfi szövegével jelent meg Jambor Simon, hangjegymetsző intézet kiadásában. A címlapot Rákóczy élethű képe, a Rákóczyak címere és színei ékítik. Derék munkát végzett a kiadó, amikor ennyi anyagot hordott össze e kiadvány megjelenéséhez és méltán megérdemli a legmeszebbmenő támogatást, ami, tekintve a zenemű meglepően szép kiállítását és olcsó árát, nem is fog elmaradni. A mű ára 1 korona. Megrendelhető a kiadónál Budapesten, V. Vise grádi-u. 3.

Szerencsétlenül járt munkás. Koff Máttyás, ki péterrévei téglaházon dolgozott, munka közben a prés szíjja jobb kezét elkapta és azt tőből kiszakította. A szerencsétlenül járt munkás most a halállal vívódik.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. R.-né. Nagyon sajnáljuk, hogy az a kellemtelen sajtóhiba belecúsított ünnepi számunknak Rákóczy Jón c. versébe. Az utolsóelőtti versnek két utolsó sora helyesen így hangzik:

„Közös istent kell, hogy imádjunk:
Mert egy a — Hazaszeretet!”

Biz az ilyes megesik néha még a legnagyobb figyelem mellett is.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve atyánk Tóth István levéltári segéd halála alkalmával részvétükkel vigasztalólag felkeresni szívesek voltak, ez uton nyilvánítom hálás köszönetemet.

Zombor, 1906. október hó 29 én.

Özv. Tóth Istvánné és családja.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

SIRKOSZORUKAT

élővirágból, diszes kivitelen és jutányos árban készit:

CSÉRER GYULA

városi kertész
3-3 Zombor.

Hirdetmény. 2-1

A palánkai selyemgubóraktár telepen egy felszer (szin) felépítése körül felmerülő munkálatok biztosítása tárgyában **foló évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor** a szekszárdi m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség hivatalos helyiségében nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkálatokból esik:

Föld és kőmives munkára	6008 K. 14 f.
Ácsmunkára	5719 K. 39 f.
Tetőfedési munkára	1231 K. 78 f.
Bádigos munkára	670 K. 14 f.
Különféle munkákra	918 K. 89 f.

Összesen . 14548 K. 34 f.

A tetőfedési munkákra külön ajánlat teendő.

Bánatpénz 5%, mely a vállalkozó által 10% biztosítékra egészítendő ki.

A tervek és költségvetések a palánkai m. kir. selyemtenyészési felügyelőségénél november hó 6-áig betekintethetők.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a bánatpénzzel együtt a fentjelzett időpontig a szekszárdi m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőségénél nyújtsák be.

Az emelendő épület f. évi december hó 31-éig tető alá hozandó és 1907. március hó 31-éig teljesen befejezendő.

Szekszárd, 1906. október hó 23-án.

M. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség.

Hirdetmény.

A zombori „Korona-gőzmalom részvény társaság” igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy az 1906 évi október hó 13 án megtartott rendkívüli közgyűlés a részvénytársaság felszámolását mondta ki és annak megejtésével az igazgatósági tagokat bizta meg. Együttal felhívja a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket e hirdetménynek háromszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Zombor, 1906. október 14 én.

Az igazgatóság
3-3 mint felszámoló bizottság.

Arverési hirdetmény.

Alulírott zárgondnok ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósnak 1905. Ö. 265/140. számú végzése folytán, néhai Löbl Vilmos hagyatéki zárlati ügyében a zár alá vett bajsza-roglaticai 7. sz. betétben foglalt ingatlanokon a folyó évi **kukorica termés** letöretlen állapotban és pedig:

1. 85 lánca (2000 ölével számitva) á 100 kor. . . . 8500 kor.
2. 3 lánca (2000 ölével számitva) á 80 kor. . . . 240 kor.

összesen . . . 8740 kor.

becsértékben a bajsai határban „Löbl Vilmos”-féle négyes pusztán, Ószivác határszélén a helyszínén **1906. évi november hó 4. napján délelőtt 10 órakor** nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Ujszivác, 1906. október hó 27-én.

Eimann Károly,
zárgondnok.

1679. sz. kig. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

Kuczora község alulírt előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező község háza 6246 kor. 39 fillérrel előirányzott átalakítási, illetve kibővítési munkálata **folyó évi november hó 4-én d. u. 2 órakor** fog árlejtés útján a község házában kiadatni.

Az árlejtési feltételek a költségvetési előirányzat és építési terv a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Kuczorán, 1906. október hó 23-án.

Szakácsy Sándor, **Zsilnik Mihály,**
jegyző. 2-2 bíró.

Pályázat.

Alulírott takarékpénztár igazgatósága a vezetése alatt álló pénztintézetnél, lemondás folytán megüresedett s egyelőre évi 1600 kor. törzs fizetéssel és az alapszabályszerű jutalékkal (tantiéme) javadalmazott könyvelői állásra ezennel pályázatot hirdet.

Pályázók a mérlegképességet, eddigi működést igazoló okmányaik másolatát és erkölcsi bizonyítványt legkésőbb **folyó évi november hó 10-éig** tartoznak beküldeni. Az ajánlatban felemlitendő a családi állapot és kor. Pénztintézetnél alkalmazottak és nőtlen egyének előnyben részesülnek. Az állás f. évi november 15-én elfoglalandó.

Jánoshalmán, 1906. október 26-án.

Jánoshalmi takarékpénztár részvénytársaság.

Meghívó.

A „Zombori iparosok önszegélyző szövetkezete” **folyó évi november hó 11-én délután 2 órakor** saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgya:

Az alapszabályok módosítása.

Zombor, 1906. október hó 16-án.

2-1 **Az igazgatóság.**

63. szám.

II-1906.

Kihirdetés.

A bácsfeketehegyi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Agoston Sándor, Kálmán, Ferenc, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása evangélikus református, állása (foglalkozása) evangélikus református lelkész, lakóhelye Kőrögy (Szerém vármegye), születési helye Bácsfeketehegy, ideje 1882. évi május hó 8-ik napja s aki Agoston Ferenc és neje néhai Purmann Otília fia.

2. Tóth Erzsébet, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása evangélikus református, lakóhelye Bácsfeketehegy, születési helye Gomba, ideje 1883. évi november hó 8-ik napja s aki Tóth Sándor és neje Baló Etelka leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házassulókra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Bácsfeketehegyen és a Bácska című újságban. Kelt Bácsfeketehegyen, 1906. évi október hó 27-ik napján.

Kozma Dezső,
anyakönyvvezető.

GOESER ANTAL

mű- és kereskedelmi-kertész

ZOMBOR, Bajai-út 42. szám.

Mindenszentek alkalmából ajánlom a gyászoló hozzátartozók szives figyelmébe raktáromon levő

művirág, levél és művirágkoszorúimat,

nemkülönben

élővirágkoszorúimat,

amelyeknek elkészítését csakis előre való megrendelésre a legművészebb kivitelben és a legizlésebben állítom elő.

Nagy virágtenyésztésemből kifolyólag azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy minden megrendelésnek a legkifogástalanabbul és legpontosabban, szavatosság mellett tehetek eleget.

Vidéki megrendelések a leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálás mellett eszközöltetnek.

Szives megrendeléseiket kérve, vagyok kiváló tisztelettel

3-3

Sürgőny cím: Goeser virágkertes.

GOESER ANTAL
mű- és kereskedelmi-kertész Zomborban.